

gjorde det imidlertid, men tillige under den samme Forudsætning som i 1857: Dette Laan og denne Bistand fra Statens Side maa kun ydes under Forudsætning af, at der derved i Virkeligheden ingen Risiko løbes. Og derfor forlange vi, at Bankerne skulle gaa sammen med os og løbe den samme Risiko. Vi tro, at Forholdet er saaledes, at de Kasser, vi skulle støtte, i Virkeligheden ere solvente, men at de blot ere i Forlegenhed for Øjeblikket, og at, hvis vi ikke støtte dem, vil den Ulykke, der derved sker, brede sig i saa stort Omfang i Samfundet, at vi af den Grund kunne træde hjælpende til. Jeg tror, at det havde været rigtigt, om man havde sagt, at Staten skal holdes borte fra noget saadant. Jeg tror, at det er forkert at trække Staten ind i private Forretninger. Men nok er det: det kan forsvares at gøre det, naar man ved, at Staten sikrer sig saaledes, at den ingen Risiko løber i Virkeligheden, og den sidder inde med kontante Penge, som den kan hjælpe med uden Vanskelighed. Det var Forudsætningen. Den var ogsaa rigtig for den ene Banks Vedkommende, men den var fejl for den andens, og derved kommer Staten til at lide Tab. Men det var ingenlunde Tanken den Gang, at Staten skulde betale private Folk Penge, private Folk, som med godt Overlæg havde sat deres Penge ind i en Bank for derved at faa større Udbytte, end de ellers kunde faa. Dette vidste man. Endnu mindre kan jeg forstaa, at man senere vilde udvide Garantien til andre nødlidende Banker. Men nok er det, det var Forudsætningen, og den er jo slet ikke til Stede her, hvor man har et vitterlig lidt Tab, og hvor man nu forlanger, at Staten skal træde til og indbetale til de Mennesker, der have lidt dette Tab, en bestemt Sum. Jeg spørger atter: Giv mig et Tilfælde, hvor Staten har gjort noget lignende. Og saa nævner jeg, at saadanne Tab som disse, Tab af denne Størrelse, lides jo til Stadighed i dette Land. Lad der indtræde en Arbejdsløshedsperiode, lad der indtræde en Periode, hvor store Foretagender strandes af en eller anden Grund, og mange stakels Mennesker blive ulykkelige. Skal Staten da træde hjælpende til? Det er betegnende i saa Henseende, hvordan det gik, da vi fornylig havde Sagen om Arbejdsløsheds-kasser for. Da var baade den højtærede Minister og jeg enige om, at Grunden til, at vi da kunde hjælpe, var, at vi dels gjorde det paa moderat Maade, dels indenfor de Rammer, Lovgivningen har anerkendt, at den kunde hjælpe paa

denne Art Lidelser. Men saa blev det fremhævet, og med Føje, fra socialdemokratisk Side her i Salen, at den Hjælp, som her ydes, var meget ringe, Staten skulde give mere, og der blev udtrykkelig sagt fra den Side: Se, hvad der er Tale om at yde fra Statens Side til Sparekasserne og Bankerne, og saa ville I, naar Talen er om den Nød, det her drejer sig om, indskrænke Statens Hjælp til et meget ringe Beløb. Jeg kan ikke se, at vi kunne forsvare at gøre det, der her er Tale om, vi kunne ikke gøre det, uden at det drager Konsekvenser med sig, som dette Ting og det andet Ting senere ville komme til at fortryde.

Ja, dette er, hvad jeg har at bemærke om det første Punkt i det foreliggende Forslag. Jeg gentager, at det gør mig ondt, at der paa dette Punkt skal komme Bitterhed mellem os, naar vi ellers maaské kunde mødes, og at man fra forskellige Menneskers Side, ogsaa fra deres, som ere særlig knyttede til den paagældende Sparekasse som Bestyrere eller Tillidsmænd, sige: Her er et Punkt, hvor Staten skal træde hjælpende til, og de, som ikke ville det, ere haardhjertede Mennesker — saaledes synes jeg, den højtærede Minister sagde —, mangle Samfølelse overfor den fælles Ulykke, og det viser Mangel paa Billighedshensyn overfor Landsmænd og Landsdele. Det er ikke det, der er Tale om, det vil jeg gerne vise. Men Spørgsmaalet er for mig: Kan du forsvare at tage disse Penge af Statskassen og sige, at de skulle bruges paa den Maade?

Den næste Vej, der efter Forslagets § 1 skal gaas, er den, jeg før nævnte, at støtte Sparekassen, den genfødte Sparekasse, med et Statslaan paa 5 Mill. Kr. i 10 Aar til en billig Rente. Dette kan jeg forstaa, der kunde være Tale om — det er i Harmoni med, hvad der er gjort tidligere fra Statens Side — forudsat, som det ogsaa er fremhævet fra alle Sider, at det kan gøres lige overfor en solvent Kasse, som man har Grund til at tro kan dække en saadan Ydelse. Men hvad der er mig mindre forstaaelig, er dette, som den højtærede Minister ogsaa i Dag fremhævede som noget mærkeligt, at man har afvist de 5 Bankers Villighed til at yde dette Beløb til den billige Rente, som her er Tale om. Naar det Spørgsmaal tages op til fornyet Overvejelse, synes jeg rigtignok, man i Udvalget kan sige: Er det ikke rimeligere, at der hjælpes paa den Maade, naar Bankerne have erklæret sig villige, fremfor at det skal være Staten